

ด่วนที่สุด
ที่ พณ 0402/ 1655

กระทรวงพาณิชย์
44 /100 ถนนนนทบุรี 1
อ.เมือง นนทบุรี 11000

| พฤษภาคม 2550

เรื่อง การแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ 0402/891 ลงวันที่ 6 มีนาคม 2550
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ด่วนที่สุด ที่ นร 0503/4910 ลงวันที่ 3 เมษายน 2550
- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีก
ค้าส่ง พ.ศ. จำนวน 20 ชุด
2. ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. จำนวน 20 ชุด
3. สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.
จำนวน 20 ชุด
4. คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ
จำนวน 20 ชุด
5. ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ
ค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุม
โพกัสกรูป จำนวน 20 ชุด

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงพาณิชย์ได้นำเสนอคณะกรรมการพิจารณา
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. เพื่อจัดระบบให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง
ทุกประเภททุกขนาดอยู่ร่วมกันได้ภายใต้การแข่งขันที่เป็นธรรม ให้จำนวนธุรกิจเหมาะสมกับ
จำนวนประชากรและสภาพแวดล้อม สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่น และผู้บริโภค
มีทางเลือกในการซื้อและบริโภคสินค้า รวมทั้งส่งเสริมธุรกิจและพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า
ซึ่งคณะกรรมการได้มีมติเมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2550 ให้กระทรวงพาณิชย์พิจารณาทบทวนร่าง
พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. เกี่ยวกับองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่
คณะกรรมการ และมาตรการจัดระบบค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งให้เผยแพร่ร่างกฎหมายเพื่อรับฟังความ
คิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสีย ก่อนนำเสนอคณะกรรมการ ดังความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนว่าได้แก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวตาม
มติคณะรัฐมนตรี และจัดประชุมรับฟังความเห็นจากผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง สถาบันเอกชน
สมาคมคุ้มครองผู้บริโภค นักวิชาการ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน รวม 2 ครั้ง ผู้เข้าร่วม
ประชุมเห็นด้วยในการให้มีกฎหมายดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เพียงแต่ให้แก้ไขปรับปรุงรายละเอียด

ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งได้นำข้อคิดเห็นและข้อสังเกตของที่ประชุมมาพิจารณา และแก้ไขปรับปรุงร่างพระราชบัญญัติ ดังนี้

1. บทนิยาม มาตรา 4 ความหมายของ “ธุรกิจ” ให้หมายความว่า กิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ส่วนบุคคลหรือใช้ในครัวเรือนเป็นทางการค้าปลีก และการบริการไม่ว่าจะเป็นการรับฝากขาย การให้เช่าพื้นที่ในการวางขายหรือการให้บริการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และให้หมายความรวมถึงกิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าที่ยังมิได้มีกฎหมายกำกับดูแลจัดระบบการค้า ซึ่งคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประกาศกำหนด เพื่อให้มีความหมายแคบและชัดเจนขึ้น

2. คุณสมบัติต้องห้ามของกรรมการ มาตรา 7 (3)(4) เพิ่มเติมคุณสมบัติต้องห้ามมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กคก.) ในมาตรา 7 (3) แล้วตัดข้อกำหนดคุณสมบัติต้องห้ามดังกล่าวของกรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชนตามมาตรา 7 (4) เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่สถาบันเอกชนต้องมีส่วนได้เสียกับธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

3. องค์ประกอบคณะกรรมการ

(1) คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กคก.) มาตรา 7 เพิ่มเติมให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการในส่วนของกรรมการจากส่วนราชการ สำหรับกรรมการในส่วนของผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชนให้เป็นบุคคลจากสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ซึ่งมีสมาชิกเป็นผู้ประกอบธุรกิจรายย่อย 1 คน รายใหญ่หรือรายกลาง 1 คน แล้วตัดกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากสมาคมผู้ผลิต เพื่อให้กรรมการมีความหลากหลายจากทุกสาขาอาชีพ และมีสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นธรรม

(2) คณะกรรมการสรรหา มาตรา 9 แก้ไขปรับปรุงองค์ประกอบจากเดิมที่ให้แต่ละสถาบันไปเลือกตนเอง มาเป็นกำหนดด้วยบุคคลให้ชัดเจนว่าเป็นใคร รวมทั้งเพิ่มเติมจากเดิม 1 ชุด เป็นมีหลายชุด คือ กรรมการสรรหากรุงเทพมหานคร มีอำนาจคัดเลือกกรรมการใน กคก. และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ กรรมการสรรหาจังหวัดในทุกจังหวัดมีอำนาจคัดเลือกกรรมการในคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กจก.) เพื่อลดขั้นตอนการคัดเลือกและให้เกิดความคล่องตัวรวดเร็วขึ้น

(3) กจก. มาตรา 23 เพิ่มเติมให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และผู้แทนผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชน เป็นกรรมการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม

4. วาระกรรมการ มาตรา 13 และมาตรา 50 แก้ไขปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของกคก. จากเดิม 2 ปี เป็น 3 ปี และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จากเดิม 2 ปี เป็น 4 ปี เพื่อให้กรรมการมีเวลาในการบริหารมากขึ้น

5. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

(1) กคก. มาตรา 22 มาตรา 35 และมาตรา 44 ให้มีอำนาจกำหนดนโยบายในการจัดระบบการค้ากับดูแลธุรกิจ และการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ กำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดเป็นธุรกิจควบคุม กำหนดให้มีการแยกประเภทธุรกิจ กำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ การรับเรื่องร้องเรียนและการลงโทษทางปกครอง โดยลดอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ การสั่งให้หยุดการกระทำฝ่าฝืนกฎหมาย เพื่อกระจายอำนาจดังกล่าวให้ กจก. นอกจากนี้

ได้เพิ่มเติมให้ กกค. สามารถทบทวนการใช้อำนาจของ กกค. เพื่อถ่วงดุลอำนาจให้เกิดความโปร่งใสเป็นธรรม

(2) กกค. มาตรา 24 มาตรา 39 และมาตรา 40 เพิ่มเติมอำนาจจากเดิมที่เพียงแต่เสนอแนะให้ความเห็นและกำหนดมาตรการดูแลตามที่ กกค. มอบหมาย มาเป็นอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ กำหนดมาตรการกำกับดูแลธุรกิจและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจภายใต้กรอบนโยบายของ กกค. รวมทั้งให้มีอำนาจสั่งให้หยุดการกระทำฝ่าฝืนกฎหมาย เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจคล่องตัวและเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น

6. มาตรการกำกับดูแล มาตรา 40

(1) แก้ไขปรับปรุงมาตรการจากเดิมที่ให้ดูแลการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นธรรม และการทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบระหว่างธุรกิจ มาเป็นการแจ้งแผนขยายสาขา

(2) แก้ไขปรับปรุงถ้อยคำการกำหนดมาตราอื่นใดที่จำเป็น โดยเพิ่มเติมให้มีเงื่อนไขในการใช้อำนาจ เพื่อให้ขอบเขตการใช้อำนาจชัดเจนขึ้น

7. การลงโทษทางปกครอง กำหนดให้กรรมการและเลขานุการ กกค. หรือประธาน กกค. มีอำนาจลงโทษทางปกครอง รวมทั้งเพิ่มเติมข้อกำหนดในการบังคับให้มีการชำระค่าปรับทางปกครอง เพื่อให้ชัดเจนขึ้น

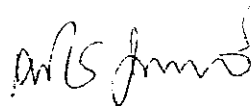
8. บทเฉพาะกาล มาตรา 65 และมาตรา 66

(1) แก้ไขปรับปรุงบทเฉพาะกาลจากเดิมที่ให้ผู้ประกอบการธุรกิจที่ประกอบธุรกิจอยู่ก่อนหรือในวันที่กฎหมายใช้บังคับต้องมาขึ้นคำขออนุญาต แล้วประกอบธุรกิจต่อไปได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งไม่อนุญาต มาเป็นเมื่อมาขึ้นคำขออนุญาตให้ได้รับอนุญาตโดยอัตโนมัติ แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด เพื่อลดผลกระทบในการดำเนินธุรกิจ

(2) เพิ่มเติมให้ กกค. ทำหน้าที่ของ กกค. ในระยะ 2 ปีแรก เพื่อให้การแก้ไขปัญหาคือเป็นไปอย่างมีระบบมาตรฐาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายกริกไกร จีระแพทย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

กองนิติการ

โทร. 0 2547 5411

โทรสาร 0 2547 5405

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง
พ.ศ.

หลักการ
ให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

เหตุผล

โดยที่ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งเป็นภาคเศรษฐกิจที่สำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ และมีบทบาทสำคัญในการกระจายรายได้ แต่ยังมีได้มีการจัดระเบียบการค้าไว้ให้ทันกับสถานการณ์ที่มีการขยายตัวอย่างรวดเร็วและการแข่งขันที่รุนแรง จึงสมควรมีกระบวนการพัฒนาให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งเข้มแข็ง และจัดระบบธุรกิจให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งทุกประเภทและทุกขนาดอยู่ร่วมกันได้ภายใต้การแข่งขันที่เป็นธรรม และมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจการค้าและสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น รวมทั้งมีมาตรการป้องกันบรรเทาผลกระทบต่อธุรกิจชุมชน สิ่งแวดล้อม และให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในการซื้อและบริโภคสินค้าตามความเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เรียกโดยย่อว่า “กกค.” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการจากส่วนราชการ จำนวนเก้าคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหาซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้านละเมิดคน และไม่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

(๔) กรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชน จำนวนห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหา ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์จากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สมาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์ส่งเสริมการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชน และผู้ประกอบการรายกลางหรือรายใหญ่ สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค สถาบันละหนึ่งคน

ให้อธิบดีกรมการค้าภายใน เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการค้าภายใน แต่งตั้งผู้แทนกรมการค้าภายใน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชนตามมาตรา ๗ (๓) และ (๔) ต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในทางการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรุงเทพมหานครคณะหนึ่งมีจำนวนเก้าคน ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการตามมาตรา ๗ (๓) (๔) และมาตรา ๔๗ ประกอบด้วย

- (๑) อัยการสูงสุด
- (๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
- (๓) เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
- (๔) เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค
- (๕) อธิบดีกรมการค้าภายใน
- (๖) อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- (๗) อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- (๘) นายกสภาทนายความ
- (๙) ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการตามมาตรา ๗ (๓) (๔)

หรือมาตรา ๔๗

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธาน และคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ให้สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหากรรมการ

มาตรา ๑๐ ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการสรรหาจังหวัดมีจำนวนหกคน ทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอรายชื่อเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๓ (๒) ประกอบด้วย

- (๑) อัยการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าทำการอัยการจังหวัด
- (๒) ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
- (๓) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด
- (๔) พัฒนาการจังหวัด
- (๕) อธิการบดีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในจังหวัดนั้น

ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน

- (๖) ประธานสภาทนายความจังหวัด

ในกรณีที่จังหวัดใดไม่มีตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ให้คณะกรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ตามวรรคหนึ่ง (๑)(๒) (๓)(๔) และ (๖)

กรรมการสรรหาไม่มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อเป็นกรรมการตามมาตรา ๒๓ (๒)

ให้คณะกรรมการสรรหาคัดเลือกกรรมการสรรหาคนหนึ่งเป็นประธาน และคัดเลือกกรรมการสรรหาอีกคนหนึ่ง เป็นเลขานุการคณะกรรมการสรรหา

ให้สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการในการดำเนินการสรรหาและคัดเลือกกรรมการ

มาตรา ๑๑ การสรรหากรรมการตามมาตรา ๗ (๓) (๔) และมาตรา ๔๗ ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาสรรหาบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ และคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (๓) (๔) หรือมาตรา ๔๗ และมาตรา ๘ เป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนกรรมการที่จะได้รับแต่งตั้ง และจัดทำบัญชีรายชื่อ พร้อมรายละเอียดของบุคคลดังกล่าว เสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยต้องมีความยินยอมเป็นหนังสือของผู้ได้รับการเสนอชื่อนั้น ทั้งนี้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุทำให้ต้องมีการเลือกบุคคลให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว มติในการเสนอชื่อต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสรรหาทั้งหมด

(๒) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เรียกประชุมบุคคลที่ได้รับการสรรหาตาม (๑) เพื่อทำการคัดเลือกกันเองให้ได้บุคคลที่จะเป็นกรรมการตามจำนวนที่พึงมีได้ ตามมาตรา ๗ (๓) (๔) หรือมาตรา ๔๗ โดยให้บุคคลซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละด้าน และแต่ละสถาบันเป็นผู้ได้รับการเลือกเป็นกรรมการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนด

(๓) เมื่อได้สรรหากรรมการตามมาตรา ๗ (๓) (๔) หรือมาตรา ๔๗ แล้ว ให้สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เสนอรายชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เพื่อดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้ง ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่คณะกรรมการสรรหามีมติ

มาตรา ๑๒ การสรรหากรรมการระดับจังหวัด ตามมาตรา ๒๓ (๒) ให้นำความในมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาจังหวัดจัดทำบัญชีรายชื่อ พร้อมรายละเอียดของบุคคลเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเรียกประชุมบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากคณะกรรมการสรรหา

มาตรา ๑๓ กรรมการตามมาตรา ๗ (๓) และ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบสองปี ให้กรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งออกจากตำแหน่งจำนวนห้าคนโดยวิธีจับสลากและให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๑๔ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๓ กรรมการตาม
มาตรา ๗ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ดาย
- (๒) ลาออก
- (๓) รัฐมนตรีให้ออกเพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อน
ความสามารถ
- (๔) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิด
ที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘

กรรมการตามมาตรา ๗ (๓) นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งแล้ว
ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับ
การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการ

เมื่อมีการเฝ้าตามวรรคหนึ่งให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และ
ให้ถือว่า กกค. ประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

มาตรา ๑๕ การประชุมให้เป็นไปตามระเบียบที่ กกค. กำหนด

การนัดประชุมต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งวาระการประชุมให้กรรมการทุกคน
ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่กรรมการนั้นจะได้ทราบการบอกนัดในที่ประชุมแล้ว
กรณีดังกล่าวนี้จะทำหนังสือแจ้งนัดเฉพาะกรรมการที่ไม่ได้มาประชุมก็ได้

บทบัญญัติในวรรคสองมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีมีเหตุจำเป็นเร่งด่วน
ซึ่งประธานกรรมการจะนัดประชุมเป็นอย่างอื่นก็ได้

มาตรา ๑๖ การประชุม กกค. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง
ของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

กรณีที่การประชุมครั้งใดต้องเลื่อนมาเพราะไม่ครบองค์ประชุม หากได้มีการ
นัดประชุมเรื่องนั้นอีกภายในสิบสี่วันนับแต่วันนัดประชุมที่เลื่อนมาและการประชุมครั้งหลังนี้
มีกรรมการประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ในกรณีที่ประธานกรรมการไม่มา
ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่
ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่ง
ในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๗ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือและสรุปมติแสดงในเว็บไซต์ที่ผู้สนใจสามารถเข้ามาอ่านดูได้

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้ง พร้อมเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกไปด้วย

มาตรา ๑๘ ถ้าปรากฏภายหลังว่ากรรมการใน กกค. ขาดคุณสมบัติอันเป็นเหตุให้ผู้นั้นต้องพ้นจากตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งเช่นนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติไปตามอำนาจหน้าที่

มาตรา ๑๙ ในการพิจารณาของ กกค. ตามมาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๔ หากกรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียใดๆ ในเรื่องที่พิจารณา ห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น

ในการพิจารณาตามวรรคหนึ่ง กรรมการอาจถูกคัดค้านได้ เพราะเหตุที่ตนมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องที่พิจารณานั้น

เมื่อมีกรณีตามวรรคสอง ให้ประธานกรรมการเรียกประชุมคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเหตุที่คัดค้านนั้น ในการประชุมดังกล่าวกรรมการที่ถูกคัดค้านเมื่อได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถามแล้วต้องออกจากที่ประชุม ในระหว่างที่กรรมการผู้ถูกคัดค้านต้องออกจากที่ประชุมให้ถือว่าคณะกรรมการนั้นประกอบด้วยกรรมการทุกคนที่ไม่ถูกคัดค้าน

ถ้าที่ประชุมมีมติให้กรรมการผู้ถูกคัดค้านปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของกรรมการที่ไม่ถูกคัดค้าน ก็ให้กรรมการผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ มติดังกล่าวให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับและให้เป็นที่สุด

การยื่นคำคัดค้านและการพิจารณาคำคัดค้านให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ การพิจารณาหรือมติใดๆ ของกรรมการที่ได้กระทำไปก่อนหยุดการพิจารณาหรือมีคำสั่งมิให้เข้าร่วมในการพิจารณาของ กกค. ย่อมไม่เสียไป

มาตรา ๒๑ บทบัญญัติมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๐ ไม่ให้นำมาใช้บังคับกับกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน หากปล่อยให้ล่าช้าไปจะเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะหรือสิทธิของบุคคลจะเสียหายโดยไม่มีทางแก้ไขได้

มาตรา ๒๒ กกค. มีอำนาจและหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการจัดระบบการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ผู้ผลิต เกษตรกร หรือความเป็นอยู่ของประชาชน ชุมชนและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจการค้าของประเทศ และศักยภาพในการแข่งขัน และให้มีอำนาจหน้าที่ในทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณหรือขนาดของพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวนร้านค้าต่อจำนวนประชากร ระยะห่างระหว่างร้านค้าหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง รวมทั้งการห้ามขายในบริเวณหรือพื้นที่ ที่กำหนดตามมาตรา ๓๕

(๒) ประกาศกำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดที่มีลักษณะหรือขนาดของธุรกิจตามที่กำหนดเป็นธุรกิจควบคุม กำหนดให้มีการแยกประเภท ลักษณะหรือขนาดของธุรกิจ ค่าปลีกค้าส่ง และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ประเภทหนึ่งประเภทใด รวมทั้งให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งมากกว่าหนึ่งประเภทต้องขออนุญาตตามมาตรา ๓๕

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขา และการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ ตามมาตรา ๓๘

(๔) สั่งให้บทวนการใช้อำนาจของ กกค. ตามมาตรา ๔๔

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษทางปกครองตามมาตรา ๕๔

(๖) กำหนดระเบียบการรับเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๒๙ (๔)

(๗) เชิญ บุคคลหนึ่งบุคคลใด มาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำ หรือความเห็น

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กกค.

มาตรา ๒๓ ให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เรียกโดยย่อว่า “กกค.” ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานครให้ กกค. ทำหน้าที่คณะกรรมการระดับจังหวัด กำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง กรุงเทพมหานคร

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ โยธาธิการ และผังเมืองจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด อัยการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหา ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านละหนึ่งคน ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชน ที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกันและมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาชุมชนหรือการคุ้มครองผู้บริโภคซึ่งมีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้นด้านละหนึ่งคน เป็นกรรมการ พาณิชย์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด กรรมการค้าภายใน เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ในกรณีที่จังหวัดใดมีอัยการจังหวัดหลายคนให้เลือกกันเองเหลือหนึ่งคน

มาตรา ๒๔ ให้ กจค. มีอำนาจหน้าที่ในเขตจังหวัดของตน ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้ความเห็นต่อ กจค. ในการกำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดเป็นธุรกิจควบคุม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจ ค่าปลีกค้าส่งประเภทหนึ่งประเภทใด รวมทั้งให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งมากกว่าหนึ่งประเภทต้องขออนุญาต ตามมาตรา ๓๕

(๒) พิจารณาคำขออนุญาตประกอบธุรกิจ การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขา ตามมาตรา ๓๙

(๓) ปฏิบัติการตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๖

(๔) พิจารณาเรื่องที่มีการร้องเรียนตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ (๒)

(๕) เชิญบุคคลหนึ่งบุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย คำแนะนำหรือความเห็น

(๖) ปฏิบัติตามประกาศหรือคำสั่งของ กจค. และปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่ กจค. มอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของ กจค.

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งของ กจค. จะขัดหรือแย้งกับกรณีที่ กจค. กำหนดตามมาตรา ๒๒ มิได้

มาตรา ๒๕ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและการประชุมของ กจค. โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ ให้ กจค. แต่งตั้งคณะกรรมการรับฟังเรื่องร้องเรียน ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสี่คน ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ผู้แทนมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมายหรือด้านการพาณิชย์ และให้ผู้แทนสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการรับฟังเรื่องร้องเรียน เลือกองอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานอนุกรรมการ

ให้คณะกรรมการรับฟังเรื่องร้องเรียนมีหน้าที่พิจารณาเรื่องร้องเรียนตามมาตรา ๒๙ (๔) หรือมาตรา ๓๐ (๒) แล้วเสนอความเห็นต่อ กจค. ในเขตจังหวัดที่มีการร้องเรียน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการรับฟังเรื่องร้องเรียนมีอำนาจเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งเอกสารหรือหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๒๗ กจค. หรือ กจค. อาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่มอบหมาย แล้วรายงานต่อ กจค. หรือ กจค. ก็ได้

มาตรา ๒๔ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่งและการประชุมของคณะกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน และคณะกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๒

สำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

มาตรา ๒๕ ให้กรรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งและสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งกรุงเทพมหานคร เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กกค.” โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการสรรหา กกค. คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ กจค. กรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน และคณะอนุกรรมการที่ กกค. แต่งตั้งและทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานกับ กจค. จังหวัดอื่น

(๒) ติดตามความเคลื่อนไหว สถานการณ์การประกอบธุรกิจและการแก้ไขปัญหาธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง การส่งเสริมพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง แล้วรายงานต่อ กกค. และ กจค. กรุงเทพมหานคร

(๓) ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ทิศทางและแนวโน้มของพฤติกรรมประกอบการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งและปัญหาอุปสรรคในการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งเสนอความเห็นหรือมาตรการในการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง การส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่งให้มีความเข้มแข็ง และให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งทุกประเภทอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นธรรม รวมทั้งให้มีบทบาทในการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน วัฒนธรรมชุมชน และสิ่งแวดล้อม

(๔) รับเรื่องราวร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และพิจารณากลับกรอง พร้อมเสนอความเห็นแล้วนำเสนอคณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ กกค. ประกาศกำหนด

(๕) ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติตามมติ กกค. กจค. กรุงเทพมหานคร หรือตามที่ กกค. กจค. กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน หรือคณะอนุกรรมการที่ กกค. แต่งตั้ง มอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานพาณิชย์จังหวัด กระทรวงพาณิชย์ในทุกจังหวัด ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ในจังหวัดอื่น เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กจค.” โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ปฏิบัติงานธุรการของ กจค. และคณะกรรมการซึ่ง กจค. แต่งตั้ง และทำหน้าที่ประสานงานกับ กกค.

(๒) ปฏิบัติการเช่นเดียวกันกับมาตรา ๒๙ (๒) (๓) (๔) (๕) ในเขตจังหวัดนั้น แล้วเสนอต่อ กจค.

(๓) ปฏิบัติการตามมติของ กกค. และ กจค. และปฏิบัติการอื่นตามที่ กจค. มอบหมาย

มาตรา ๓๑ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจง เป็นหนังสือ รวมทั้งให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ผู้ผลิต และผู้เกี่ยวข้องส่งบัญชี ทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา ในกรณีที่ขอให้ส่งเอกสารหรือ หลักฐานเกี่ยวกับต้นทุนของสินค้าหรือบริการต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากกรรมการและ เลขานุการ กกค. หรือประธาน กจค. ก่อน

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ประกอบธุรกิจ สถานที่ให้บริการของ ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งหรือบุคคลใดในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตาม พระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง ตลอดจน สั่งให้บุคคลดังกล่าวซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติการเท่าที่จำเป็น

(๓) ในกรณีที่มีหลักฐานชัดแจ้งเป็นที่เชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอำนาจอายัดบัญชี ทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้บุคคล ซึ่งเกี่ยวข้อง อำนาจความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๓ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัว ต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยประกาศใน ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้ กกค. กจค. กรรมการ พิจารณาอุทธรณ์ อนุกรรมการและพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวล กฎหมายอาญา

หมวด ๓

การจัดระบบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

มาตรา ๓๕ ให้ กกค. มีอำนาจประกาศกำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดที่มีลักษณะหรือขนาดของธุรกิจตามที่กำหนดเป็นธุรกิจควบคุม เพื่อประโยชน์ในการจัดระบบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ความมั่นคงและการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ การป้องกันและบรรเทาผลกระทบต่อการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรม สภาพความเป็นอยู่ของประชาชน วัฒนธรรมของชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ในการกำหนดธุรกิจควบคุมตามวรรคหนึ่ง ให้ กกค. มีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณ หรือขนาดพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวนธุรกิจต่อจำนวนประชากร ระยะห่างระหว่างร้านค้าหรือพื้นที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง รวมทั้งห้ามขายในบริเวณหรือ พื้นที่ที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นการขายโดยลักษณะวิธีการวางสินค้าในที่หนึ่งที่ได้เป็นปกติหรือเร่ขาย ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการกระจุกตัวของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การใช้ประโยชน์ในที่ดิน และส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งปัจจัยอื่นที่จำเป็น

(๒) กำหนดให้มีการแยกประเภท ลักษณะหรือขนาดของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง และกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งประเภทหนึ่งประเภทใด รวมทั้งให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งมากกว่าหนึ่งประเภทต้องขออนุญาต

ในกรณีภาวะตลาดหรือข้อเท็จจริงที่อาศัยเป็นหลักในการพิจารณาออกประกาศตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง เปลี่ยนแปลงไปหรือสิ้นสุดลง ให้ กกค. พิจารณาทบทวนและประกาศเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกประกาศนั้น

ประกาศ กกค. ตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๖ ให้ กกค. กำหนดนโยบายสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งให้มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายธุรกิจหรือรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทางการตลาดเพื่อลดต้นทุนสินค้า ภาระการขนส่งและให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเข้มแข็ง ตลอดจนการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า เพื่อประโยชน์ในการประกอบธุรกิจ โดยไม่ขัดต่อการแข่งขันที่เป็นธรรม

มาตรา ๓๗ ผู้ใดจะประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่มีการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๕ ต้องได้รับอนุญาตจาก กกค.

เมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จึงดำเนินการก่อสร้าง จัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนแปลงการใช้อาคารที่ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขาของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งภายหลังจากได้รับอนุญาตจะกระทำได้ภายใต้แผนการขยายสาขาที่แจ้งไว้ตามมาตรา ๔๐ (๔) และเมื่อได้รับอนุญาตจาก กจค.

การเลิกประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การย้ายสำนักงาน และการโอนธุรกิจให้ผู้อื่น ต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อกรรมการและเลขานุการ กจค. หรือกรรมการและเลขานุการ กจค. แล้วแต่กรณีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว

มาตรา ๓๘ การขออนุญาตตามมาตรา ๓๗ ให้ยื่นคำขอและจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบธุรกิจใกล้เคียง ชุมชน สิ่งแวดล้อม รวมทั้งแผนการแก้ไขผลกระทบ และการพัฒนาชุมชน สิ่งแวดล้อม ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ กจค. ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งให้มีเกณฑ์การประเมินที่เป็นตัวชี้วัดที่ชัดเจน โดยคำนวณจากจำนวนประชากร จำนวนธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งหรือระยะห่างระหว่างร้านค้าหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัย ขนาดของพื้นที่ในการประกอบธุรกิจ การกระจุกตัวของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การใช้ประโยชน์ในที่ดิน และส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

มาตรา ๓๙ เมื่อได้รับคำขออนุญาตตามมาตรา ๓๘ แล้ว ให้ กจค. พิจารณารายละเอียดของคำขอ สภาพเศรษฐกิจและความต้องการของท้องถิ่น กรณีที่เห็นว่าการประกอบธุรกิจ การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขาของผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งเป็นไปตามกรอบนโยบาย หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ กจค. กำหนดตามมาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๓๕ วรรคสอง ก็ให้สั่งอนุญาต ในการอนุญาตให้คำนึงถึงผลดีผลเสียและผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การประกอบธุรกิจของธุรกิจอื่น การคุ้มครองผู้บริโภค ความเป็นอยู่ของประชาชนและวัฒนธรรมของชุมชน การคมนาคม สิ่งแวดล้อมหรือนโยบายการผังเมือง และการกระจุกตัวของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง

ในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง กจค. อาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่ได้รับอนุญาตปฏิบัติตามก็ได้ กรณีมีคำสั่งไม่อนุญาตให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่ขออนุญาต หากผู้ขออนุญาตไม่เห็นด้วยให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ในการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง ต้องระบุเหตุผลในคำสั่งทั้งในปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมายและข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจดังกล่าว

ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งจะเรียกร้องค่าเสียหายจาก กจค. เพราะเหตุที่มีคำสั่งตามวรรคสองมิได้

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้กระทำภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ มีคำสั่ง กรณีให้บุคคลนำไปส่ง ถ้าผู้รับไม่ยอมรับหรือถ้าขณะนำไปส่งไม่พบผู้รับ และหากได้ส่งให้กับบุคคลใดซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นหรือในกรณีที่ผู้รับนั้นไม่ยอมรับ

หากได้วางหนังสือหรือปิดหนังสือไว้ในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ สถานที่นั้นต่อหน้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ไปเป็นพยานก็ให้ถือว่าได้รับแจ้งแล้ว

การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่ง

มาตรา ๔๐ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายประกอบธุรกิจอยู่ร่วมกันได้ด้วยความเป็นธรรมร่วมกันส่งเสริมเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน วัฒนธรรมชุมชน และสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและความต้องการของแต่ละท้องถิ่น ให้ กจค. มีอำนาจกำหนดมาตรการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งที่มีการประกาศกำหนดให้เป็นธุรกิจควบคุมตามมาตรา ๓๕ ภายใต้กรอบนโยบายตามมาตรา ๒๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณหรือขนาดของพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวนธุรกิจต่อจำนวนประชากร ระยะห่างระหว่างร้านค้าหรือพื้นที่ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง รวมทั้งห้ามขายในบริเวณหรือพื้นที่ที่กำหนดไม่ว่าจะเป็นการขายโดยลักษณะวิธีการวางสินค้าในที่หนึ่งที่ได้เป็นปกติหรือเร่ขาย ทั้งนี้ให้ คำนึงถึงการกระจุกตัวของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การใช้ประโยชน์ในที่ดิน และส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งปัจจัยอื่นที่จำเป็น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินธุรกิจ เพื่อมิให้มีการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งรายอื่น ผู้ผลิต การสร้างอำนาจต่อรองทางธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม หรือขายสินค้าในราคาต่ำกว่าปกติอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) กำหนดวัน เวลาและชั่วโมงในการเปิดปิดให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจหรือสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

(๔) กำหนดให้แจ้งแผนการขยายสาขาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

(๕) สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งเก็บสินค้าหรือห้ามขาย กรณีที่มีเหตุอันเชื่อได้ว่าสินค้านั้นอาจเกิดอันตรายแก่สุขภาพหรือไม่ปลอดภัยในการอุปโภคบริโภค หรือมีการหลอกลวงผู้บริโภค

(๖) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่อสาธารณะ ดำเนินการป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการประกอบธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและเสียหายต่อธุรกิจใกล้เคียง ระบบการจราจร ประโยชน์สาธารณะหรือสิ่งแวดล้อม

(๗) กำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็น ในการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจการค้าปลีกค้าส่ง การป้องกันหรือระงับเหตุเดือดร้อนเสียหาย ต่อผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง ผู้ผลิต เกษตรกร ผู้บริโภคหรือชุมชน

ในกรณีภาวะตลาดหรือข้อเท็จจริงที่อาศัยเป็นหลักในการพิจารณาออกประกาศตามวรรคหนึ่ง เปลี่ยนแปลงไปหรือสิ้นสุดลง ให้ กจค. พิจารณา ทบทวนและประกาศเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกประกาศนั้น

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่งให้กระทำเป็นประกาศ โดยต้องระบุเหตุผลในการออกประกาศไว้ด้วย

ประกาศ กจค. ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๔๑ ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๓๙ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะมีคำสั่งให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งหรือให้ยกเลิกคำสั่งของ กจค.

มาตรา ๔๒ ในการพิจารณากรณีตามมาตรา ๓๙ ให้พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำขอ ทั้งนี้ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง อนุกรรมการ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจงของตนตามสมควร

ในกรณีมีความจำเป็นที่ไม่อาจจะพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งได้ กจค. จะขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน แต่ต้องบันทึกแสดงเหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขยายเวลาไว้ในการพิจารณาวินิจฉัยด้วย

มาตรา ๔๓ ให้ กจค. มีอำนาจกำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งภายใต้กรอบนโยบายของ กกค. ตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่ปรากฏแก่ กจค. ว่า กจค. ใช้อำนาจตามมาตรา ๔๐ หรือมาตรา ๔๓ ขัดหรือแย้งกับนโยบาย มาตรการและแผนการจัดระบบการประกอบธุรกิจตามมาตรา ๒๒ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กกค. กำหนดตามมาตรา ๓๕ ให้แจ้ง กจค. ยกเลิกหรือแก้ไขประกาศดังกล่าว

ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้ กจค. ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจาก กกค.

การยกเลิกหรือแก้ไขประกาศตามวรรคหนึ่ง ย่อมไม่กระทบกระเทือนต่อการดำเนินการที่ได้กระทำไปแล้ว โดยถูกต้องในระหว่างที่ใช้ประกาศนั้น

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งแสดงข้อความบิดเบือนข้อเท็จจริงที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อผู้บริโภคเกี่ยวกับราคา ค่าบริการ ปริมาณคุณภาพ มาตรฐานหรือสาระสำคัญของสินค้าหรือการให้บริการ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ กจค. พบว่าผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งรายใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามมาตรการหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดให้ กจค. มีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจรายนั้น ระงับ หยุดหรือแก้ไขปรับปรุงการกระทำที่ฝ่าฝืน ในการนี้ กจค. จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ในคำสั่งด้วยก็ได้

ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง ซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ให้นำความในมาตรา ๓๙ วรรคสาม วรรคห้า และวรรคหก และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับกับการพิจารณา การออกคำสั่งและการแจ้งคำสั่งโดยอนุโลม

หมวด ๔ การอุทธรณ์

มาตรา ๔๗ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คณะหนึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ได้รับการสรรหาซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพาณิชย์ ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานกกค. เป็นเลขานุการ

ให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์เลือกกรรมการพิจารณาอุทธรณ์คนหนึ่งเป็นประธานกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

มาตรา ๔๘ ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะเป็นกรรมการใน กกค. หรือ กจค. มิได้

มาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของ กจค. ตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๖
- (๒) มีคำสั่งทุเลาการปฏิบัติตามคำสั่งของ กจค. ตามมาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๖
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการยื่นอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์
- (๔) มีหนังสือเรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

มาตรา ๕๐ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๗ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี

ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบสองปีให้กรรมการพิจารณาอุทธรณ์ออกจากตำแหน่งจำนวนสามคน โดยวิธีจับฉลากและให้ถือว่าการออกจากตำแหน่งโดยการจับฉลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา ๕๑ การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมต้องประกอบด้วยกรรมการไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน

ให้นำความในมาตรา ๑๓ วรรคสาม และวรรคสี่ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ วรรคสอง และวรรคสาม มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๑ มาใช้บังคับกับการพ้นจากตำแหน่ง การประชุมและการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๕๒ หลักเกณฑ์ วิธีการยื่นอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้การพิจารณาอุทธรณ์ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการออกคำสั่งของ กกค. ด้วย

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำอุทธรณ์ แล้วแจ้งคำวินิจฉัยเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์และให้นำความในมาตรา ๓๙ วรรคสาม วรรคห้า และวรรคหก และมาตรา ๔๒ มาใช้บังคับการพิจารณาการออกคำสั่งและการแจ้งคำสั่งโดยอนุโลม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ได้มีคำวินิจฉัยเป็นประการใดให้ กกค. และผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งปฏิบัติตามนั้น

หมวด ๕ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๓ โทษทางปกครอง มีดังต่อไปนี้

- (๑) ดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน
- (๒) ปรับทางปกครอง

มาตรา ๕๔ การลงโทษทางปกครองตามมาตรา ๕๓ ให้กรรมการและเลขานุการ กกค. หรือประธาน กกค. มีอำนาจลงโทษทางปกครอง ตามหลักเกณฑ์ และ วิธีการที่ กกค. กำหนด

ในการลงโทษปรับทางปกครองตามมาตรา ๕๓ (๒) จำนวนค่าปรับทางปกครองต้องไม่เกินสองแสนบาทในแต่ละกรรม โดยให้คำนึงถึงพฤติกรรมการกระทำและความเสียหายที่เกิดจากการกระทำนั้นด้วย

ถ้าผู้ถูกลงโทษปรับทางปกครองตามวรรคหนึ่งไม่ยอมชำระค่าปรับทางปกครองให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม และในกรณีที่ไม่มีเจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับตามคำสั่งให้กรรมการและเลขานุการ กกค. หรือประธาน กกค. มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลปกครอง เพื่อบังคับชำระค่าปรับ ในกรณีนี้ ถ้าศาลปกครองเห็นว่าคำสั่งให้ชำระค่าปรับนั้นชอบด้วยกฎหมายก็ให้ศาลปกครองมีอำนาจพิจารณาพิพากษาและบังคับคดีให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินขายทอดตลาด เพื่อชำระค่าปรับได้

มาตรา ๕๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือเรียกของ กกค. กกค. คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือไม่ยอม ให้ข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารหรือหลักฐานตามมาตรา ๒๒ (๗) มาตรา ๒๔ (๕) มาตรา ๒๖ วรรคสี่ มาตรา ๓๑ (๑) หรือมาตรา ๔๙ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๓๑ (๒) (๓) หรือมาตรา ๓๙ วรรคห้า ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือ ปรับไม่เกินสองหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๓๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินสองพันบาทหรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๐ (๖) ต้องรับโทษทางปกครองตามมาตรา ๕๓ (๑) หากยังไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องอีกต้องรับโทษ ทางปกครองตามมาตรา ๕๓ (๒)

มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง หรือตามตรา ๔๐ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๗) ต้องรับโทษทางปกครองตามมาตรา ๕๓ (๒)

มาตรา ๖๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๐ และ มีการลงโทษหรือรับโทษทางปกครองตามมาตรา ๕๘ หรือมาตรา ๕๙ ไปแล้ว แต่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๗ หรือมาตรา ๔๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกิน หนึ่งล้านบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และกรณีที่ยังฝ่าฝืนอีกให้ปรับเป็นรายวันวันละไม่เกิน สองแสนบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ กกค. ตามมาตรา ๔๖ หรือคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับตั้งแต่หนึ่งล้านบาทถึงสามล้านบาทและปรับอีกไม่เกินวันละห้าหมื่นบาทตลอดเวลา ที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๖๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือ ปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องรับโทษตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นนิติบุคคล ให้กรรมการผู้จัดการ หุ่นส่วนผู้จัดการหรือผู้ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงาน ของ นิติบุคคลในเรื่องนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นๆ ด้วย เว้นแต่จะพิสูจน์ ได้ว่าการกระทำนั้นได้กระทำโดยตนมิได้รู้เห็นหรือยินยอมหรือตนได้จัดการตามสมควร เพื่อป้องกันมิให้เกิดความผิดนั้นแล้ว

มาตรา ๖๔ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้ กกค. มีอำนาจเปรียบเทียบได้ ในการใช้อำนาจดังกล่าว กกค. อาจมอบหมายให้อธิบดี กรรมการค้าภายใน ผู้ว่าราชการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด หัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด หรือพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำได้

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในระยะเวลา ที่กำหนดแล้วให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๕ ในวาระเริ่มแรกให้ กกค. ดำเนินการตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อมีประกาศตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว ให้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งผู้ประกอบการจะอยู่ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งและวรรคสอง และเมื่อได้ยื่นขออนุญาตประกอบธุรกิจแล้ว ให้ผู้ประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่งต่อไปได้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง (๒) และมาตรา ๔๐ ทั้งนี้ ให้ กกค. ออกใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ให้แก่ผู้ประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่ง

มาตรา ๖๖ ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ กกค. ทำหน้าที่และใช้อำนาจของ กกค.

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

นายกรัฐมนตรีน

สรุปสาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจ
ค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.

๑. เจตนารมณ์ของกฎหมาย

๑.๑ เพื่อให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งทุกประเภททุกขนาดสามารถอยู่ร่วมกันได้ภายใต้การแข่งขันที่เป็นธรรม

๑.๒ เพื่อจัดระบบธุรกิจให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจการค้าและสภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น บรรเทาผลกระทบต่อธุรกิจรายย่อย วัฒนธรรมของชุมชน สิ่งแวดล้อม

๑.๓ เพื่อพัฒนาให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งเข้มแข็ง

๑.๔ เพื่อให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในแหล่งจัดซื้อและการบริโภคสินค้าตามความเหมาะสม ได้ประโยชน์ระยะยาวในด้านราคา

๒. การใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๓. ผู้รักษาการตามกฎหมาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

๔. คำนิยาม

“ธุรกิจ” หมายความว่า กิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ส่วนบุคคลหรือใช้ในครัวเรือนเป็นทางการค้าปกติ และการบริการไม่ว่าจะเป็นการรับฝากขาย การให้เช่าพื้นที่ในการวางขายหรือการให้บริการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และให้หมายความรวมถึง กิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าที่ยังมิได้มีกฎหมายกำกับดูแลจัดระบบการค้า ซึ่งคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประกาศกำหนด

“ค้าปลีก” หมายความว่า การประกอบธุรกิจโดยการขายแก่ผู้บริโภคโดยตรง

“ค้าส่ง” หมายความว่า การประกอบธุรกิจโดยการขายแก่ผู้ซื้อที่นำไปขายหรือให้บริการต่อ และให้หมายความรวมถึงการขายเป็นจำนวนมากตามที่คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประกาศกำหนด

“ขาย” หมายความว่า การโอนกรรมสิทธิ์ในสินค้าให้แก่บุคคลอื่น และให้หมายความรวมถึงการให้บริการ

๕. ขอบเขตของกฎหมาย

๕.๑ ใช้บังคับกับกิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคเป็นทางการค้าปกติและการบริการไม่ว่าจะเป็นการรับฝากขาย การให้เช่าพื้นที่ในการวางขายหรือให้บริการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

๕.๒ มิให้ใช้บังคับแก่ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น

๖. การคัดเลือกกรรมการ

๖.๑ ให้มีคณะกรรมการสรรหากรุงเทพมหานคร จำนวน ๙ คน ประกอบด้วย อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค อธิบดีกรมการค้าภายใน อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นายกสภานายความ ประธานสภาหนังสือพิมพ์แห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่คัดเลือกกรรมการในคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กกค.) และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

๖.๒ ให้มีคณะกรรมการสรรหาจังหวัดในทุกจังหวัด จำนวน ๖ คน ประกอบด้วย อัยการจังหวัดซึ่งเป็นหัวหน้าทำการอัยการจังหวัด ผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พัฒนาการจังหวัด อธิการบดีมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในจังหวัดนั้น ซึ่งเลือกกันเองให้เหลือ ๑ คน ประธานสภานายความจังหวัด มีอำนาจหน้าที่คัดเลือกกรรมการในคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กจค.)

๖.๓ ให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาคัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดเป็นจำนวน ๓ เท่า แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อส่งให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

๖.๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี เรียกประชุมบุคคลที่ได้รับการคัดเลือก เพื่อเลือกกันเองให้ได้ตามจำนวนที่กฎหมายกำหนด

๗. องค์การบังคับใช้กฎหมาย

๗.๑ คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กกค.)

(๑) องค์ประกอบ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานกรรมการจากส่วนราชการ จำนวน ๙ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เลขาธิการ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๔ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการที่ได้รับการสรรหาจากบุคคลมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ทางด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านการค้าระหว่างประเทศ ด้านละหนึ่งคน กรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชน จำนวน ๕ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ ซึ่งได้รับการสรรหาจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมส่งเสริมการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชนและผู้ประกอบการรายกลางหรือรายใหญ่ สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีอธิบดีกรมการค้าภายในเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชนต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

(๒) อำนาจหน้าที่

- กำหนดนโยบาย มาตรการและแผนการจัดระบบการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ผู้ผลิต เกษตรกร ความเป็นอยู่ของประชาชน ชุมชน สิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

- กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณหรือขนาดของพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวนร้านค้าต่อจำนวนประชากร ระยะห่างระหว่างร้านค้าหรือพื้นที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมของธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และการห้ามขายในบริเวณหรือพื้นที่ที่กำหนด

- กำหนดให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประเภทหนึ่งประเภทใด ที่มีลักษณะหรือขนาดของธุรกิจตามที่กำหนดเป็นธุรกิจควบคุม กำหนดให้มีการแยกประเภท ลักษณะ ขนาดของธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งมากกว่าหนึ่งประเภทต้องขออนุญาต

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขออนุญาตประกอบธุรกิจ การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขา การจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบ

- สั่งให้ทบทวนการใช้อำนาจของ กจค.

- กำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษทางปกครอง

- กำหนดระเบียบรับเรื่องร้องเรียน

๗.๒ คณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กจค.)

(๑) องค์ประกอบ

- ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ทำหน้าที่คณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งกรุงเทพมหานคร

- ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน โยธาธิการ และผังเมืองจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด อัยการจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๗ คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด แต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ ผู้แทนหอการค้าจังหวัด ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชน ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่เป็นการหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน และมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาชุมชนหรือคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีพาณิชย์จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ และหัวหน้าสำนักงานการค้าภายในจังหวัด เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง

(๒) อำนาจหน้าที่

- เสนอแนะและให้ความเห็นต่อ กกค. ในการกำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดเป็นธุรกิจควบคุม กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประเภทหนึ่งประเภทใด รวมทั้งให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งมากกว่าหนึ่งประเภท ต้องขออนุญาต

- พิจารณาคำขออนุญาตประกอบธุรกิจ การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขา

- กำหนดมาตรการสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจและการกำหนดมาตรการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ภายใต้กรอบนโยบายของ กกค.

- พิจารณาเรื่องที่มีการร้องเรียน

- สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจระงับ หยุด หรือแก้ไขการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

- การใช้อำนาจของ กกค. ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับที่ กกค. กำหนด

๗.๓ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

(๑) องค์ประกอบ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ ด้านการพาณิชย์ ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน และต้องไม่เป็นข้าราชการการเมือง กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการสรรหา โดยมีผู้แทนสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เป็นเลขานุการ

(๒) อำนาจหน้าที่

- พิจารณาอุทธรณ์คำสั่งของ กกค. ที่ไม่อนุญาตให้ตั้งหรือขยายสาขา หรือคำสั่ง กกค. ที่ให้ระงับ หยุด หรือแก้ไขปรับปรุงการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

- กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการยื่นอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์

๗.๔ คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องร้องเรียน

(๑) องค์ประกอบ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๕ คน ซึ่ง กกค. แต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ผู้แทนมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมายหรือด้านการพาณิชย์ และผู้แทนสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

(๒) อำนาจหน้าที่

- พิจารณาเรื่องร้องเรียน แล้วเสนอและให้ความเห็นต่อ กกค. ในเขตจังหวัดที่มีการร้องเรียน

- เชิญบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ ส่งเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณา

๗.๕ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

(๑) กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และสำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่

- ปฏิบัติงานธุรการของ กกค. คณะกรรมการสรรหา คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ กกค. กรุงเทพมหานคร คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน และคณะอนุกรรมการที่ กกค. แต่งตั้ง และทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางประสานงานกับ กกค. ในจังหวัดอื่น

- ติดตามความเคลื่อนไหว สถานการณ์การประกอบธุรกิจและการแก้ไขปัญหาธุรกิจ การส่งเสริมพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง แล้วรายงานต่อ กกค. และ กกค. กรุงเทพมหานคร

- ศึกษา วิจัยเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง และทิศทางและแนวโน้มของพฤติกรรมกรรมการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบธุรกิจ รวมทั้งเสนอความเห็นหรือมาตรการในการดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งให้มีความเข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นธรรม

- รับเรื่องราวร้องเรียนที่บุคคลใดอ้างว่าได้มีการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ และพิจารณาถ้อยแถลงเสนอความเห็นต่อคณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน

- ประสานกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

- ปฏิบัติตามมติ กกค. หรือตามที่ กกค. กกค. กรุงเทพมหานคร คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องราวร้องเรียน หรือคณะอนุกรรมการที่ กกค. แต่งตั้งมอบหมาย

(๒) สำนักงานพาณิชย์จังหวัด กระทรวงพาณิชย์ ในทุกจังหวัดทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง มีอำนาจหน้าที่

- ปฏิบัติงานธุรการของ กกค. และคณะอนุกรรมการที่ กกค. แต่งตั้งและทำหน้าที่ประสานกับ กกค.

- ปฏิบัติการเช่นเดียวกับสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

๗.๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจหน้าที่

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ แจ้งข้อเท็จจริงหรือทำคำชี้แจงเป็นหนังสือ รวมทั้งให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ผู้ผลิต และผู้เกี่ยวข้องส่งบัญชี ทะเบียน เอกสาร หรือหลักฐานเพื่อตรวจสอบหรือประกอบการพิจารณา ในกรณีที่ขอให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับต้นทุนของสินค้าหรือบริการต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเลขานุการ กกค. หรือประธาน กกค. ก่อน

(๒) เข้าไปในสถานที่ทำการ สถานที่ประกอบธุรกิจ สถานที่ให้บริการของผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งหรือบุคคลใดในระหว่างเวลาทำการ เพื่อตรวจสอบให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริง หรือเรียกบัญชี ทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานอื่นจากผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งให้บุคคลดังกล่าวซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นปฏิบัติตามการเท่าที่จำเป็น

(๓) ในกรณีมีหลักฐานชัดเจนเป็นที่เชื่อได้ว่าการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ให้มีอำนาจอายัดบัญชี ทะเบียน เอกสารหรือหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบและดำเนินคดีตามพระราชบัญญัตินี้

๘. ขั้นตอนการใช้กฎหมาย

๘.๑ กกค. ประกาศกำหนดให้ธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งที่มีลักษณะหรือขนาดของธุรกิจตามที่กำหนดเป็นธุรกิจควบคุม ในการนี้ อาจกำหนดให้มีการแยกประเภท ลักษณะ ขนาดของธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประเภทหนึ่งประเภทใด รวมทั้งให้การประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งมากกว่าหนึ่งประเภทต้องขออนุญาต

๘.๒ ผู้ประกอบธุรกิจควบคุม ขออนุญาตประกอบธุรกิจ

๘.๓ กกค. กำหนดนโยบายในการกำกับดูแลเกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณหรือขนาดพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวนธุรกิจต่อจำนวนประชากร ระยะห่างระหว่างร้านค้า สภาพแวดล้อมและการห้ามขาย ให้ กกค.ปฏิบัติ

๘.๔ กกค. กำหนดนโยบายสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจค้าปลีกค้าส่งให้มีการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายธุรกิจหรือรวมกลุ่มดำเนินกิจกรรมทางการตลาด ตลอดจนพัฒนาผลิตภัณฑ์

๘.๕ กกค. กำหนดมาตรการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจ รวมทั้งมาตรการกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง ภายใต้กรอบนโยบายของ กกค. ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณหรือขนาดของพื้นที่ที่ใช้ประกอบธุรกิจ จำนวนธุรกิจต่อจำนวนประชากร ระยะห่างระหว่างร้านค้าและพื้นที่ที่อยู่อาศัย สภาพแวดล้อมของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การห้ามขายในบริเวณหรือพื้นที่ที่กำหนด ทั้งนี้ให้คำนึงถึงการกระจุกตัวของธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง การใช้ประโยชน์ในที่ดิน และส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง รวมทั้งปัจจัยอื่นที่จำเป็น

(๒) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินธุรกิจ เพื่อมิให้มีการเอารัดเอาเปรียบผู้บริโภค ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งรายอื่น ผู้ผลิต การสร้างอำนาจต่อรองทางธุรกิจที่ไม่เป็นธรรม หรือขายสินค้าในราคาต่ำกว่าปกติอย่างต่อเนื่องโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) กำหนดวัน เวลาและชั่วโมงในการเปิดปิดให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในท้องถิ่น

(๔) กำหนดให้แจ้งแผนการขายสาขาตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด

(๕) สั่งให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งเก็บสินค้าหรือห้ามขาย กรณีที่มีเหตุอันเชื่อได้ว่าสินค้านั้นอาจเกิดอันตรายแก่สุขภาพหรือไม่ปลอดภัยในการอุปโภคบริโภค หรือมีการหลอกลวงผู้บริโภค

(๖) กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่งจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่อสาธารณะ ดำเนินการป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากการประกอบธุรกิจที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนและเสียหายต่อธุรกิจใกล้เคียง ระบบการจราจร ประโยชน์สาธารณะหรือสิ่งแวดล้อม

(๗) กำหนดมาตรการอื่นใดที่จำเป็นในการกำกับดูแลเพื่อประโยชน์ต่อเศรษฐกิจ การค้าปลีกค้าส่ง การป้องกันหรือระงับเหตุเดือดร้อนเสียหายต่อผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ผู้ผลิต เกษตรกร ผู้บริโภคหรือชุมชน

๙. ข้อกำหนดห้ามของกฎหมาย

กำหนดห้ามผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกหรือค้าส่ง แสดงข้อความบิดเบือนข้อเท็จจริง ที่ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดต่อผู้บริโภคเกี่ยวกับราคา ค่าบริการ ปริมาณ คุณภาพ มาตรฐาน

๑๐. การขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาต

๑๐.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจควบคุม ขออนุญาตประกอบธุรกิจและเมื่อเปลี่ยนแปลงหรือ ขยายสาขาขออนุญาต

๑๐.๒ การพิจารณาอนุญาตหรือไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการ การเปลี่ยนแปลง การขยายหรือลดสาขาและการสั่งให้ผู้ประกอบการระงับ หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืน กฎหมาย ต้องระบุเหตุผลในคำสั่งทั้งปัญหาข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และข้อสนับสนุน ในการใช้ดุลพินิจดังกล่าว

๑๐.๓ ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่ง อนุกรรมการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ หรือผู้ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงและแสดงพยานหลักฐานประกอบคำชี้แจง

๑๐.๔ กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาอาจถูกคัดค้านได้

๑๑. การอุทธรณ์

๑๑.๑ กรณีที่ กจค. กรุงเทพมหานคร หรือ กจค. มีคำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ประกอบการ ธุรกิจ เปลี่ยนแปลง ขยายหรือลดสาขา ให้แจ้งคำสั่งเป็นหนังสือไปยังผู้ประกอบการค้าปลีกหรือค้าส่งที่ขออนุญาต หากผู้ขออนุญาตไม่เห็นด้วยให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

๑๑.๒ ผู้ประกอบการค้าปลีกค้าส่งรายใดได้รับคำสั่งให้ระงับ หยุด หรือแก้ไข ปรับปรุงการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายมีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

๑๒. บทกำหนดโทษ

๑๒.๑ โทษมี ๒ ส่วน คือ

(๑) โทษทางปกครอง ได้แก่ การดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน ปรับ ทางปกครอง

(๒) โทษทางอาญา ได้แก่ การจำคุกหรือปรับ

๑๒.๒ การลงโทษกรณีฝ่าฝืนมาตรการที่ กกค. กำหนดจะลงโทษทางปกครองก่อน หากฝ่าฝืนอีกจึงจะลงโทษอาญา

กระทรวงพาณิชย์
กรมการค้าภายใน กองนิติการ
เมษายน ๒๕๕๐

คำชี้แจงตามหลักเกณฑ์
การตรวจสอบความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ

๑. ชื่อร่างกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.

๒. ส่วนราชการผู้เสนอ

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

๓.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งทุกประเภททุกขนาดสามารถอยู่ร่วมกันได้ จัดระบบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งให้เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในแต่ละท้องถิ่น และป้องกันผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาให้ธุรกิจเข้มแข็ง และให้ผู้บริโภคมีทางเลือกในแหล่งจัดซื้อและการบริโภคสินค้า

๓.๒ ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

ขณะนี้ผู้ประกอบการธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิมทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ได้รับความเดือดร้อนอย่างมากจากการขยายตัวของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่เข้าไปในระดับอำเภอและระดับจังหวัดเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการปรับขนาดของธุรกิจให้เล็กลง เพื่อแข่งขันกับธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิมในชุมชน ทำให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิมจำนวนมากต้องเลิกกิจการ กระทั่งต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนและวัฒนธรรมของชุมชนต้องเสื่อมสลายลง ส่งผลให้ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึงกันยายน ๒๕๔๙ ได้มีการยื่นถวายฎีกาต่อสำนักพระราชเลขาธิการ รวมทั้งร้องเรียนหน่วยงานอื่น เช่น ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา และต่อกรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เป็นหนังสือและผ่านสายด่วนฮอตไลน์ (Hotline) แม่บ้าน ๑๕๖๙ ทั้งที่ได้มีการใช้กฎหมายว่าด้วยการผังเมืองและกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารเข้ามาดูแลแล้วก็ตาม จำนวนธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเปรียบเทียบได้จากเมื่อปี ๒๕๔๔ ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่มีจำนวน ๑,๘๒๑ สาขา เพิ่มขึ้นเป็น ๔,๘๗๐ สาขา ในปี ๒๕๔๙ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๕๐๐ สาขา ในปี ๒๕๕๐ ทำให้สัดส่วนธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่กับธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิมจาก ๔๐:๖๐ ในปี ๒๕๔๔ เพิ่มขึ้นเป็น ๖๐:๔๐ ในปี ๒๕๔๙ และคาดว่าจะเพิ่มเป็น ๖๕:๓๕ ในปี ๒๕๕๐

๓.๓ ปัญหาและข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไข

(๑) ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิม (โชห่วย) ต้องล้มเลิกกิจการกระทบต่อวิถีชีวิตของคน และวัฒนธรรมในชุมชนที่ต้องเสื่อมสลายลง

(๒) การตั้งหรือขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสามารถกระทำได้อย่างกว้างขวาง ไม่สอดคล้องกับจำนวนประชากรในท้องถิ่น และเกิดการกระจุกตัวของธุรกิจ

(๓) มีการเอารัดเอาเปรียบทางธุรกิจ โดยใช้อำนาจต่อรองที่เหนือกว่า

๓.๔ มาตรการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของการกิจ

(๑) ให้มีคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง มีอำนาจหน้าที่กำหนดนโยบายการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ และการกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณและขนาดของพื้นที่ จำนวนธุรกิจ กำหนดธุรกิจควบคุม กำหนดประเภทธุรกิจ

(๒) ให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง กำหนดมาตรการดูแลธุรกิจเกี่ยวกับที่ตั้ง บริเวณและขนาดของพื้นที่ จำนวนธุรกิจ การกำหนดวัน เวลาและชั่วโมงในการเปิดปิด การแจ้งแผนการขยายสาขา การให้เก็บสินค้าอันตรายไม่ปลอดภัย การจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก การกำหนดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการประกอบธุรกิจ

(๓) การให้ผู้ประกอบธุรกิจควบคุมขออนุญาตประกอบธุรกิจ

(๔) กำหนดโทษสำหรับผู้กระทำความผิดทั้งโทษทางปกครอง ได้แก่ การดำเนิน โดยเปิดเผยต่อสาธารณชน ปรับทางปกครอง และโทษทางอาญา ได้แก่ จำคุกและปรับ

๓.๕ ทางเลือกอื่นที่จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เดียวกัน

ตามกฎหมายที่มีอยู่ปัจจุบัน ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการผังเมือง และกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่ใช้กำหนดห้ามการก่อสร้าง ดัดแปลงอาคารพาณิชย์กรรมค้าปลีกค้าส่งไม่เพียงพอต่อการช่วยเหลือดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งขนาดเล็กขนาดกลางแบบดั้งเดิม และวัฒนธรรมของชุมชน รวมทั้งความมั่นคงทางเศรษฐกิจได้ จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายขึ้นดูแลโดยเฉพาะ

๓.๖ เหตุผลที่ทำให้เชื่อว่ามาตรการนี้จะสามารถแก้ไขปัญหาหรือข้อบกพร่องนั้นได้

ปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากยังไม่มีมาตรการทางกฎหมายดูแลค้าปลีกค้าส่งทั้งระบบ การกำหนดมาตรการในกฎหมายฉบับนี้จะช่วยให้การประกอบธุรกิจและขยายสาขาธุรกิจค้าปลีกค้าส่งเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สภาพแวดล้อม และความจำเป็นทางธุรกิจ การดำเนินธุรกิจเป็นไปด้วยความระมัดระวัง และเป็นธรรมมากขึ้น

๔. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

องค์กรที่จะสามารถดำเนินการกำกับดูแลธุรกิจเอกชนได้นั้นต้องมีศักยภาพเพียงพอที่จะบังคับให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ. จึงกำหนดให้ภาครัฐเป็นผู้ทำภารกิจในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้ส่วนท้องถิ่นร่วมเป็นผู้ทำภารกิจด้วย

๕. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๕.๑ ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

ดำเนินการใช้มาตรการบริหารในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิมและธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่อยู่ร่วมกันได้ และลดผลกระทบจากการตั้งและขยายสาขาของธุรกิจค้าปลีกค้าส่งสมัยใหม่แล้ว แต่ไม่สามารถยับยั้งการขยายธุรกิจเข้าสู่ระดับอำเภอและระดับจังหวัดได้ ทำให้ธุรกิจค้าปลีกค้าส่งแบบดั้งเดิมต้องล้มเลิกกิจการอย่างต่อเนื่องและวัฒนธรรมของชุมชนเสื่อมสลาย รวมตลอดทั้งช่องทางการตลาดลดลง

๕.๒ การใช้บังคับกฎหมาย

โดยที่พระราชบัญญัติฉบับนี้มีวัตถุประสงค์จัดระเบียบการค้าปลีกค้าส่ง ซึ่งเป็นแหล่งการกระจายสินค้าไปทุกแห่งทั่วประเทศ และมีมาตรการป้องกันผลกระทบต่อธุรกิจใกล้เคียง ระบบการจราจร ประโยชน์สาธารณะหรือสิ่งแวดล้อม จึงเกี่ยวข้องกับธุรกิจและประชาชนทุกคน สมควรให้มีกฎหมายระดับชาติที่ใช้บังคับทุกท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

๕.๓ สภาพบังคับของกฎหมาย

พระราชบัญญัติฉบับนี้มีลักษณะเป็นการควบคุมและส่งเสริมธุรกิจค้าปลีกค้าส่งให้ดำเนินธุรกิจภายใต้กรอบที่กำหนด การฝ่าฝืนจะต้องรับโทษตามกฎหมาย โดยกำหนดโทษไว้ ๒ ลักษณะ คือ มาตรการทางปกครอง เช่น ดำเนินโดยเปิดเผยต่อสาธารณชน ปรับทางปกครอง เพื่อป้องปรามและมิให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจและสังคมของประเทศ สำหรับโทษทางอาญา ได้แก่ จำคุกหรือปรับจะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจเกรงกลัวที่ต้องรับโทษ

๖. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

กฎหมายที่บัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดสถานที่ตั้ง การห้ามก่อสร้างอาคารมีอยู่ในกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร แต่กฎหมายดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะในการดูแลการใช้ประโยชน์ในที่ดิน ความมั่นคงของอาคารไม่ครอบคลุมการดูแลจัดระเบียบการค้า จึงสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง เพื่ออุดช่องโหว่ของกฎหมายและส่งเสริมซึ่งกันและกัน

๗. การตอบคณคและควมค้มค้

ผู้ที่ได้รับผลกระทบ ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งที่ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมาย แต่เมื่อพิจารณาประโยชน์ทางเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม ของชุมชนที่จะได้รับแล้วเห็นว่าค้มค้และสงผลโดยรวมให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวได้รับประโยชน์ด้วยเช่นกัน

๘. ควมพร้อมของรัฐ

กระทรวงพาณิชย์มีความพร้อมในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยส่วนราชการที่มีอยู่แล้ว ได้แก่ กรมการค้าภายใน

๙. หน้วยงานที่รับผิดชอบ

กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

๑๐. วิธีการทำงาน การตรวจสอบและการประเมินผลสัมฤทธิ์

๑๐.๑ ระบบการทำงานที่สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

กระทรวงพาณิชย์ได้กำหนดวิธีการทำงาน การบังคับใช้กฎหมายและการตรวจสอบติดตามตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยจะอำนวยความสะดวกรวดเร็ว และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานในการอนุญาต

๑๐.๒ ระบบการตรวจสอบการคานอำนาจและกระบวนการที่ทำให้เกิดความรวดเร็ว

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้วางระบบให้มีคณะกรรมการ ๔ ชุด เพื่อถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน โดยกำหนดให้คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง กำหนดนโยบายมาตรการกำกับดูแลการประกอบธุรกิจและส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ คณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง กำหนดมาตรการดูแลการขออนุญาตประกอบธุรกิจหรือการขยายสาขา กำหนดมาตรการดูแลการประกอบธุรกิจ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ทบทวนคำสั่งทางปกครองของคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง คณะอนุกรรมการรับฟังเรื่องร้องเรียน พิจารณาเรื่องร้องเรียน

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้กำหนดอำนาจในการตราอนุบัญญัติเฉพาะที่เกี่ยวข้องมาตรการดูแล หลักเกณฑ์และวิธีการที่เป็นสาระสำคัญเท่านั้น เช่น ประกาศกำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดที่มีลักษณะหรือขนาดตามที่กำหนดเป็นธุรกิจที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย กำหนดการแบ่งแยกประเภทธุรกิจและให้ประกอบธุรกิจประเภทใดประเภทหนึ่งได้เพียงประเภทเดียว กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการในการขออนุญาตตั้งและขยายสาขา กำหนด หลักเกณฑ์เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

ได้มีการรับฟังความเห็นจากผู้อยู่ใต้บังคับของกฎหมาย ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง ผู้จัดจำหน่าย สถาบันเอกชน เช่น สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมพลังคุ้มครองผู้บริโภคแห่งประเทศไทย สมาคมการค้า นักวิชาการ และส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

กระทรวงพาณิชย์
กรมการค้าภายใน
กองนิติการ
เมษายน ๒๕๕๐

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.
ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุมไพก์สกริป

ร่างที่เสนอ
คณะรัฐมนตรี

ร่างที่แก้ไข
ปรับปรุง

บทนิยาม
ม.4

• ธุรกิจ หมายความว่า กิจการในทางพาณิชยกรรม การบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

• ธุรกิจ หมายความว่า กิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่ใช้ส่วนบุคคล หรือใช้ในครัวเรือนเป็นการค้าปลีก และการบริการไม่ว่าจะเป็นการรับฝากขาย การให้เช่าพื้นที่ในการวางขายหรือการให้บริการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง และให้หมายความรวมถึงกิจการค้าปลีก กิจการค้าส่งสินค้าที่ยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลจัดการการค้า ซึ่งคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่งประกาศกำหนด เพื่อให้ชัดเจนขึ้น

คุณสมบัติ
ต้องห้าม
ของ
กรรมการ
ม.7 (3) (4)

• กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านการค้าระหว่างประเทศ ส่วนกรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชน มีคุณสมบัติต้องห้ามมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่

• เพิ่มเติมคุณสมบัติต้องห้ามมีส่วนได้เสียหรือผลประโยชน์ขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กคก.) ในมาตรา 7(3) แล้วตัดข้อกำหนดคุณสมบัติต้องห้ามดังกล่าวของกรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชนตามมาตรา 7(4) เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่สถาบันเอกชนต้องมีส่วนได้เสียกับธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

**ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.
ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุมไพค์สกริป**

**ร่างที่เสนอ
คณะรัฐมนตรี**

**ร่างที่แก้ไข
ปรับปรุง**

องค์
ประกอบ
กกค.
ม.7

● กรรมการจากส่วนราชการ 8 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

● กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ 4 คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านกฎหมาย ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ ด้านการค้าระหว่างประเทศ

● กรรมการผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชน 5 คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลที่ไม่มีส่วนได้เสีย/ผลประโยชน์ขัดแย้ง ซึ่งได้รับการสรรหาจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ผลิต สมาคมการค้า สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้บริโภค

● กำหนดให้มีกรรมการสรรหา คือ อธิการบดีมหาวิทยาลัย/สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ผู้แทนภาคสถาบันการผลิต ภาคการจำหน่าย องค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยมิใช่แสวงหาผลกำไร ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

องค์
ประกอบ
คณะกรรมการ
การสรรหา
ม.9

● เพิ่มเติมให้เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นกรรมการในส่วนของการกรรมการจากส่วนราชการ สำหรับกรรมการในส่วนของผู้แทนสถาบันหรือองค์กรเอกชนให้เป็นบุคคลจากสมาคมการค้าที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งซึ่งมีสมาชิกเป็นผู้ประกอบธุรกิจรายย่อย 1 คน รายใหญ่/รายกลาง 1 คน แล้วัดกรรมการ ซึ่งเป็นผู้แทนจากสมาคมผู้ผลิต เพื่อให้กรรมการมีความหลากหลายจากทุกสาขาอาชีพ และมีสัดส่วนที่เหมาะสมเป็นธรรม

● แก้ไขปรับปรุงองค์ประกอบจากเดิมที่ให้แต่ละสถาบันไปเลือกกันเอง มาเป็นกำหนดตัวบุคคลให้ชัดเจนว่าเป็นใคร รวมทั้งเพิ่มเติมจากเดิม 1 ชุด เป็นมีหลายชุด คือ กรรมการสรรหา กรุงเทพมหานครมีอำนาจคัดเลือกกรรมการ ใน กกค. และคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ กรรมการสรรหาจังหวัดในทุกจังหวัดมีอำนาจคัดเลือกกรรมการ ในคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กกค.) เพื่อลดขั้นตอนการคัดเลือกและให้เกิดความคล่องตัวรวดเร็วขึ้น

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.
ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุมโฟกัส กรุป

**ร่างที่เสนอ
คณะรัฐมนตรี**

**ร่างที่แก้ไข
ปรับปรุง**

องค์
ประกอบ
กกค.
น.23

• ให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแล
ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กกค.) ประกอบด้วย
ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธาน โฆษการและ
ผังเมืองจังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด อัยการ
จังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด
แต่งตั้งจากผู้มีประสบการณ์ด้านกฎหมาย
ด้านการค้าปลีกค้าส่ง ด้านการบริหารธุรกิจ
ผู้แทนหอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด
ผู้แทนองค์กรเอกชนที่ดำเนินการโดยไม่เป็นการ
หาผลกำไร/รายได้มาแบ่งปันกัน มีวัตถุประสงค์
ในการพัฒนาชุมชน/คุ้มครองผู้บริโภค พาณิชย์
จังหวัด เป็นกรรมการเลขานุการ หัวหน้า
สำนักงานการค้าภายในจังหวัด เป็นกรรมการ
ผู้ช่วยเลขานุการ

• วาระการดำรงตำแหน่งของ กกค. และ
คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ 2 ปี

วาระ
กรรมการ
มาตรา
13,50

• เพิ่มเติมให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และ
ผู้แทนผู้ประกอบการรายย่อยในชุมชน เป็น
กรรมการ เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามี
ส่วนร่วม

• แก้ไขปรับปรุงวาระการดำรงตำแหน่งของ
กกค. จากเดิม 2 ปี เป็น 3 ปี และคณะกรรมการ
พิจารณาอุทธรณ์จากเดิม 2 ปี เป็น 4 ปี เพื่อให้
กรรมการมีเวลาในการบริหารมากขึ้น

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.
ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุมโฟกัส กรู๊ป

**ร่างที่เสนอ
คณะรัฐมนตรี**

**ร่างที่แก้ไข
ปรับปรุง**

อำนาจ
หน้าที่
ของ
กกค.
(ม.22,35,
44)

ให้คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจ
ค้าปลีกค้าส่ง (กกค.) ให้มีอำนาจ ดังนี้

- กำหนดนโยบาย มาตรการแผนการ
จัดระบบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง

- กำหนดธุรกิจควบคุม/และกำหนด
มาตรการดูแลเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ
สถานที่ตั้ง

- กำหนดมาตรการกำกับดูแลธุรกิจค้า
ปลีกค้าส่ง

- กำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาต
ประกอบธุรกิจ

- พิจารณาคำขออนุญาตประกอบธุรกิจ

- กำหนดมาตรการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ
ค้าปลีกค้าส่ง

- สั่งให้หยุดการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมาย
กกค. อาจมอบอำนาจข้างต้นให้ กกค.
ดำเนินการแทนได้

ให้คณะกรรมการระดับจังหวัดกำกับดูแล
ธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กกค.) ให้มีอำนาจ ดังนี้

- เสนอความเห็นต่อ กกค. ในการกำหนด
ธุรกิจควบคุม และการกำหนดหลักเกณฑ์
เกี่ยวกับสถานที่ตั้ง

- ให้ความเห็นต่อ กกค. ในการพิจารณา
คำขออนุญาตประกอบธุรกิจ

- กำหนดมาตรการกำกับดูแลธุรกิจ
มาตรการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจตามที่ กกค.
มอบหมาย

อำนาจ
หน้าที่
ของ
กกค.
(ม.24,39,
40)

- ให้มีอำนาจกำหนดนโยบายในการจัดระบบ
การกำกับดูแลธุรกิจ และการส่งเสริมพัฒนาธุรกิจ
กำหนดให้ธุรกิจประเภทหนึ่งประเภทใดเป็นธุรกิจ
ควบคุม กำหนดให้มีการแยกประเภทธุรกิจ
กำหนดหลักเกณฑ์ในการขออนุญาตประกอบ
ธุรกิจ การรับเรื่องร้องเรียนและการลงโทษทาง
ปกครอง โดยลดอำนาจในการพิจารณาอนุญาตให้
ประกอบธุรกิจ การสั่งให้หยุดการกระทำฝ่าฝืน
กฎหมาย เพื่อกระจายอำนาจดังกล่าวให้ กกค.
นอกจากนี้ได้เพิ่มเติมให้ กกค. สามารถทบทวน
การใช้อำนาจของ กกค. เพื่อถ่วงดุลอำนาจให้เกิด
ความโปร่งใสเป็นธรรม

- เพิ่มเติมอำนาจจากเดิมที่เพียงแต่เสนอแนะให้
ความเห็นและกำหนดมาตรการดูแลตามที่ กกค.
มอบหมาย มาเป็นอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ
กำหนดมาตรการกำกับดูแลธุรกิจและส่งเสริม
พัฒนาธุรกิจภายใต้กรอบนโยบายของ กกค.
รวมทั้งให้มีอำนาจสั่งให้หยุดการกระทำฝ่าฝืน
กฎหมาย เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจคล่องตัวและ
เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและ
สภาพแวดล้อมในแต่ละท้องถิ่น

**ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุง
ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.
ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุมโฟกัส กรุป**

**ร่างที่เสนอ
คณะรัฐมนตรี**

**ร่างที่แก้ไข
ปรับปรุง**

**มาตรการ
กำกับดูแล
ม.40**

ให้ คณะกรรมการกลางกำกับดูแลธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง (กคค.) มีอำนาจ ดังนี้

- กำหนดให้มีการแยกประเภท ลักษณะ/ขนาดธุรกิจ และกำหนดให้การประกอบธุรกิจมากกว่าหนึ่งประเภทต้องขออนุญาต

- กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

- กำหนดวันเวลาเปิด/ปิด

- กำหนดมาตรการดูแลการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมที่ไม่เป็นธรรม

- ให้เก็บหรือห้ามขายสินค้าที่ไม่ปลอดภัย / เกิดอันตราย

- กำหนดให้จัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกต่อสาธารณะ

- กำหนดมาตรการอื่นที่จำเป็น

- การลงโทษทางปกครองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กคค. กำหนด

**การลงโทษ
ทางปกครอง
ม.51**

- แก้ไขปรับปรุงมาตรการจากเดิมที่ให้ดูแลการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นธรรม มาเป็นการแจ้งแผนขยายสาขา

- แก้ไขปรับปรุงถ้อยคำการกำหนดมาตราอื่นใดที่จำเป็น โดยเพิ่มเติมให้มีเงื่อนไขในการใช้อำนาจ เพื่อให้ขอบเขตการใช้อำนาจชัดเจนขึ้น

- กำหนดให้กรรมการและเลขานุการ กคค. หรือประธาน กคค. มีอำนาจลงโทษทางปกครอง รวมทั้งเพิ่มเติมข้อกำหนดในการบังคับให้มีการชำระค่าปรับทางปกครอง เพื่อให้ชัดเจนขึ้น

ตารางเปรียบเทียบการแก้ไขปรับปรุง

ร่างพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง พ.ศ.

ตามมติคณะรัฐมนตรีและความเห็นของที่ประชุมโฟกัส กรู๊ป

ร่างที่เสนอ คณะรัฐมนตรี

ร่างที่แก้ไข ปรับปรุง

บท
เฉพาะกาล
ม.65, 66

- กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งที่ดำเนินการอยู่ก่อนหรือในวันที่กฎหมายใช้บังคับยื่นคำขออนุญาตประกอบธุรกิจภายใน 90 วัน นับแต่วันที่ได้มีประกาศกำหนดธุรกิจควบคุม เมื่อยื่นคำขอแล้วให้ผู้ประกอบธุรกิจค้าปลีกค้าส่งต่อไปได้ เว้นแต่มีคำสั่งไม่อนุญาต

- แก้ไขปรับปรุงบทเฉพาะกาลจากเดิมที่ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ประกอบธุรกิจอยู่ก่อนหรือในวันที่กฎหมายใช้บังคับต้องมายื่นคำขออนุญาต แล้วผู้ประกอบธุรกิจต่อไปได้ เว้นแต่จะมีคำสั่งไม่อนุญาตมาเป็น เมื่อมายื่นคำขออนุญาตให้ได้รับอนุญาตโดยอัตโนมัติ แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด
- เพิ่มเดิมให้ กกค. ทำหน้าที่ของ กกค. ในระยะ 2 ปีแรก เพื่อให้การแก้ไขปัญหาลงไปตามอย่างมีระบบมาตรฐาน

กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

กองนิติการ

เมษายน 2550